

Chuireadh Seumas ainm ris an tiomnadh so an làthair dithis fhianuis agus chuireadh iad-san an ainmean fhéin ris aig an aon ám, gach fear a' sgrìobhadh an fhacail "fianuis" an déidh ainm le làmh fhéin, dìreach mar a tha sin air a dhealbhachadh ann an tiomnadh Sheumais. Ma theidear timcheall air a' ghnothach mar sin, seasaidh an tiomnadh ann an Cùirt lagha.

Tha e comasach do dhuine tiomnadh a dheanamh gun fhianuis idir a bhith làthair, ma sgrìobhas e an tiomnadh air fad le làimh fhéin. Ach an déidh a bhàis, ma tha duine sam bith a' cur teagamh ann an leithid sin de thiomnadh, feumar a bhith dearbhadh gur e làmh-sgrìobhaidh a' chroiteir fhéin a tha ann.

Anns an àite mu dheireadh, gu dé a dh' fheumar a dhèanamh an uair a chaochaileas croitear a tha fàgail a chroit aig cuid-eigin mar dhìleab? Tha Achd nan Croitear a' riaghladh a' ghnòthaich mar so:—

- (1) Feumaidh an dìleabach leigeil fhaicinn do'n uachdaran (no do'n bhàillidh) gun deach a' chroit fhàgail aige. Feumaidh e sin a dhèanamh mus ruith dà mhios bho là bàis a' chroiteir, no, mur eil e comasach dha sin a dhèanamh (faodaidh e bhith tinn no air falbh bho'n tigh), cho luath 's as urrainn dha.

Ged a bhitheadh an dìleabach fadalach a thaobh so, faodaidh nach leig an t-uachdaran leis a sin seasamh anns an rathad, ach chan eil e glic a bhith ag earbsa gum bi sin mar sin.

- (2) Nuair a chuireas an dìleabach fios air an dìleab a dh'ionnsaigh an uachdaran tha sin a' sealltainn gu bheil e dèonach sealbh a ghabhail air a' chroit.

- (3) Mur eil an t-uachdaran deònach a' chroit a chur an ainm an dìleabaich, feumaidh e rabhadh a thoirt dha air a sin mus ruith aon mhios bho'n an latha a fhuairear fios air an dìleab.

Ma théid a' mhios seachad gun ghuth bho'n uachdaran, thig an dìleabach a steach an àite a' chroiteir.

- (4) Ma tha an t-uachdaran a' cur 'na aghaidh, faodaidh an dìleabach a' chùis a chur air beulaibh Cùirt an Fhearainn. Ma tha breth na Cùirte fàbharach do'n uachdaran, théid an dìleab a chur an dara taobh agus thig oighre a' chroiteir a steach air a' chroit. Ach ma théid a' chùis leis an dìleabach, mealaidh e an dìleab.

Is ann ainneamh a chuireas uachdaran an aghaidh dìleab, agus is ann glé ainneamh a théid an gnothach leis.

Tha mòran eile ann co-cheangailte ri còirichean oighre is dìleabaich air nach urrainnear iomradh a thoirt ann an cunntas aithghearr mar so. Ach nan gabhadh gach croitear air leth suim de'n bheagan a chaidh a ràdh agus na foighnicheadh e dheth fhéin a' cheist a dh' ainmich mi 'san dòl a mach—"Cò a shealbhaicheas mo chroit an déidh mo bhàis?"—is mór an t-ana-cothrom agus an aimhreit agus an t-stri lagha a ghabhadh a sheachnadh.